

Návrh aktualizácie opatrení s cieľom zastaviť nárast hospitalizácií a spomaliť šírenie infekcie koronavírusu

Na základe rokovaní okrúhleho stola predstaviteľov štátu, vedcov a odborníkov zvolaného predsedom vlády SR Igorom Matovičom, v dňoch 23. – 25. 2. 2021.

Účastníci:

Igor Matovič – predseda vlády SR

Marek Krajčí – minister zdravotníctva SR

Roman Mikulec – minister vnútra SR

Doc. MUDr. Mária Avdičová PhD. - vedúca odboru epidemiológie, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica

Doc. MUDr. Alexandra Bražinová PhD., MPH - epidemiologička, LF UK, Ústav epidemiológie

Pavol Čekan, PhD., B.Sc. – biochemik, CEO MultiplexDX International

Prof. MUDr. Henrieta Hudečková PhD., MPH - hlavná odborníčka pre epidemiológiu MZ SR a vedúca Ústavu verejného zdravotníctva Jesseniova lekárska fakulta UK v Martine

Prof. MUDr. Pavol Jarčuška PhD. - prezident Slovenská spoločnosť infektológov SLS, prorektor UPJŠ v Košiciach

RNDr. Boris Klempa, DrSc. - virológ, Biomedicínske centrum SAV, Virologický ústav

MUDr. Alena Koščálová, MSc. - infektologička, Klinika infektológie a geografickej medicíny LF UK SZU a UNB, primárka Oddelenia pre dospelých

Prof. MUDr. Vladimír Krčméry DrSc., Dr.h.c. - člen epidemiologického konzília

Prof. MUDr. Zuzana Krištúfková PhD., MPH - vedúca Katedry epidemiológie, Slovenská zdravotnícka univerzita Bratislava, predseda Slovenskej epidemiologickej a vakcinačnej spoločnosti

PhDr. Tomáš Kúdela – riaditeľ, Odbor verejného zdravia, skríningu a prevencie, MZ SR

Doc. PhDr. Marek Majdan MSc., PhD. - epidemiológ, zakladateľ, Inštitút pre Globálne zdravie a epidemiológiu (IGHE), prorektor Trnavská Univerzita

PhDr. RNDr. MUDr. Ján Mikas PhD., MPH - hlavný hygienik SR

Matej Mišík MSc. - vedúci, Inštitút zdravotných analýz, Odbor verejného zdravia, skríningu a prevencie, MZ SR

Prof. RNDr. Silvia Pastoreková, DrSc. - virologička, riaditeľka, Biomedicínske centrum SAV, Virologický ústav

Martin Pavelka, MA (Hons.), MA, CA, MSc. - epidemiológ, Inštitút zdravotných analýz, MZ SR

MUDr. Elena Prokopová - hlavná odborníčka MZ SR pre všeobecnú starostlivosť o deti a dorast, viceprezidentka Slovenskej spoločnosti primárnej pediatrickej starostlivosti Slovenskej lekárskej spoločnosti

JUDr. Róbert Rovný - právnik RÚVZ SR

Prof. MUDr. Mária Štefkovičová PhD., MPH - hlavná odborníčka hlavného hygienika pre epidemiológiu, vedúca Odboru epidemiológie RÚVZ Trenčín, pôsobí aj TN univerzite A. Dubčeka

Mgr. Martin Šuster PhD. - riaditeľ Odboru výskumu, ekonóm NBS

Prof. MUDr. Jozef Šuvada PhD., MPH - expert WHO

MUDr. Peter Visolajský - predseda Lekárskeho odborového združenia, pediater Fakultná nemocnica Nitra

Východisko:

- rozšíril sa nebezpečný britský variant a hrozí zavlečenie juhoafrického, resp. iných variantov
- zvyšuje sa úmrtnosť, predlžujú hospitalizácie, ťažká forma choroby postihuje aj mladšie ročníky,
- pacienti sa do nemocníc často dostávajú neskoro, odkladá sa liečba pacientov s inými chorobami
- kontinuálne narastá mobilita, existujúce opatrenia sa nedodržiavajú v dostatočnej miere, zvyšuje sa pandemická únava
- je nevyhnutné zastaviť tento mimoriadne zlý epidemický vývoj pomocou aktualizácií nastavení opatrení, efektívnejšej kontroly a zavedenia kompenzácií na uľahčenie ich dodržiavania

Cieľ:

- v priebehu nasledujúcich 3 týždňov (od 1. 3. do 21. 3. 2021) znížiť mobilitu, spomaliť šírenie infekcie, zamedziť import nových variantov vírusu z rizikových krajín a zredukovať nárast hospitalizácií
- v prípade, že sa do 21. 3. 2021 nedosiahne žiadaný efekt, pripraviť sa na zavedenie tvrdého obmedzenia pohybu, zastavenie výroby a uzavretie krajiny
- zmierniť pandemickú únavu zlepšením podmienok pre ľudí dodržiujúcich protiepidemické opatrenia
- znížiť záťaž nemocníc zlepšením prednemocničnej starostlivosti

Opatrenie 1: Zlepšenie dodržiavania opatrení pomocou benefitov a kontrol

- zaviesť COVID-príplatok motivujúci striktné dodržanie karantény pre všetkých členov domácnosti
- zvýšiť kompenzácie výpadku príjmu s cieľom zlepšiť dodržiavanie opatrení, napr. zvýšiť výšku a dostupnosť pandemickej PN a OČR
- zintenzívniť náhodné fyzické kontroly dodržiavania karantény
- zaviesť e-karanténu hneď ako bude k dispozícii jej funkčná aplikácia
- zriadiť mail, nonstop linku a webstránku na prípadné nahlásenie porušovania protiepidemických opatrení
- výrazne zvýšiť počet kontrol vykonávaných príslušníkmi PZ SR
- nasadiť maximálny počet príslušníkov OSSR na pomoc pri kontrole dodržiavania opatrení
- vyzvať samosprávy na zabezpečenie maximálneho množstva kontrol príslušníkmi MP a OP
- zabezpečiť dennú medializáciu počtu vykonaných kontrol, udelených pokút a exemplárnych prípadov
- vyžadovať striktné dodržiavanie minimálnej plochy 15 m² na jedného zákazníka v predajni

Opatrenie 2: Zlepšenie prednemocničného manažmentu pacientov s ochorením COVID-19

- pre pozitívne testované osoby pripraviť verejne dostupnú a zrozumiteľnú informáciu „CESTA PACIENTA S OCHORENÍM COVID-19“ vrátane odporúčaní na domácu liečbu a zoznamu kvalitných pulzných oxymetrov s uvedením kritických hodnôt kyslíkovej saturácie
- pre všeobecných lekárov aktualizovať štandardný postup s metodikou manažmentu pacienta, upraviť harmonogram ich ambulantnej činnosti a zaviesť povinnosť presnej evidencie komunikácie s pozitívne testovanými osobami a pacientami s ochorením COVID-19
- umožniť bezodkladné nahlásenie sa pozitívne testovaných osôb všeobecnému lekárovi zlepšením kontroly ich dostupnosti zo strany VÚC
- požiadať VÚC o zriadenie mailu, nonstop linky a webstránky na prípadné nahlásenie nedostupnosti lekárov prvého kontaktu
- zaviesť kontrolu nahlásenia pozitívneho pacienta u všeobecného lekára
- upraviť vydávanie potvrdenia o prekonaní COVID-19 na základe symptomatického priebehu a prítomnosti SARS-CoV2-špecifických protilátok
- vytvoriť právny rámec na poskytovanie neodkladnej zdravotnej a preventívnej starostlivosti v ZSS a ubytovniach pre bezdomovcov aj inými ako zazmluvnenými lekármi
- podporiť klinické skúšanie nových liečebných postupov, liečiv a vakcín na Slovensku
- urýchlene obstaráť terapeutické monoklonové protilátky na výrazné zníženie rizika hospitalizácie

Opatrenie 3: Zvýšenie osobnej ochrany pred infekciou

- zaviesť povinnosť nosiť FFP2 respirátor od 8. marca 2021 v obchodných prevádzkach a MHD a od 15. marca 2021 vo všetkých interiéroch (okrem detí do ukončenia ZŠ 1. stupňa ZŠ, ktoré používajú rúško)
- dôrazne odporúčať dôchodcom, aby nakupovali vo vyhradených hodinách v záujme ich vlastnej ochrany pred vysoko infekčnými novými variantmi koronavírusu
- umožniť nakupovanie v hodinách vyhradených pre dôchodcov aj zdravotne postihnutým osobám a ich sprievodu, na základe preukazu ZŤP a preukazu asistenta

Opatrenie 4: Výrazné obmedzenie mobility minimalizáciou prezenčného výkonu práce

- zastaviť prezenčný výkon práce, ktorá nie je nevyhnutná
- vytvoriť kritériá pre bazálny chod organizácií, podnikov a firiem pre prípad úplného uzatvorenia
- zabezpečiť kompenzácie ekonomického dopadu opatrení na zamestnávateľov na dobu obmedzenia činnosti a/alebo uzatvorenia
- zaviesť povinnosť pri ceste na nevyhnutný výkon práce sa preukázať potvrdením od zamestnávateľa s určením pracovnej doby a miesta výkonu práce
- zachovať možnosť predškolskej a školskej dochádzky 1. stupňa pre deti zamestnancov s nevyhnutným prezenčným výkonom práce

Opatrenie 5: Zlepšenie bezpečnosti prostredia na pracoviskách

- zriadiť mail, nonstop linku a webstránku na prípadné nahlásenie porušovania protiepidemických opatrení na pracovisku
- umožniť samotestovanie zamestnancov a žiakov škôl 2x do týždňa, na základe bezplatnej distribúcie vhodných, vopred validovaných testov
- distribuovať testy na samotestovanie do domácností, pozitívne výsledky overovať RT-qPCR testom

Opatrenie 6: Obmedzenie mobility úpravou výnimiek

- zrušiť výnimku, ktorá povoľuje COVID-pozitívnym osobám vychádzať z domu na akýkoľvek účel (vrátane vstupu do predajní), okrem odôvodnenej návštevy lekára a lekárne
- zrušiť výnimku na vychádzku do prírody mimo okresu. V prípade obyvateľov mesta Bratislava s možnosťou vychádzok v rámci kraja a v prípade obyvateľov mesta Košice s možnosťou vychádzok aj do okresu Košice okolie.
- obmedziť platnosť všetkých výnimiek zo zákazu vychádzania na čas od 5:00 do 20:00,
- v čase od 20:00 do 01:00 zachovať zákaz vychádzania len s výnimkou cesty na nevyhnutný výkon práce a na nevyhnutné lekárske ošetrovanie

Opatrenie 7: Sprísnenie hraničného režimu

- sprísniť kontroly prechodu štátnych hraníc a registrácie v aplikácii e-hranica
- zaviesť podmienku 72 h negatívneho testu pre vstup na Slovensko pre pendlerov zo susedných krajín (najlepšie s možnosťou testovania priamo na hraničnom prechode) a zachovať platnosť ostatných podmienok hraničného režimu
- zaviesť e-karanténu do konca apríla 2021 (zodpovední: Ministerstvo hospodárstva SR a NCZI)
- po zavedení e-karantény zaviesť možnosť výberu medzi domácou a štátnou karanténou

Opatrenie 8: Aktualizácia stratégie testovania a záchytu nových variantov SARS-CoV-2

- urýchlene finalizovať návrh na úpravu stratégie testovania na základe typov testov, účelu testovania a cieľových skupín
- zacieliť testovanie na osoby s príznakmi, na osoby v ohniskách a potenciálnych ohniskách (napr. pracoviská, školy, atď)
- urýchlene spustiť sekvenovanie minimálne 500 náhodne vybraných pozitívnych vzoriek týždenne
- realizovať sekvenovanie pozitívnych vzoriek z osôb, ktoré pricestovali z rizikových oblastí v zahraničí a z COVID pacientov s netypickým priebehom ochorenia
- raz za dva týždne pretestovať všetky pozitívne vzorky na prítomnosť mutácií britského a juhoafrického variantu pomocou na to určených RT-qPCR testov

Opatrenie 9: Aktualizácia stratégie očkovania a Covid automatu

- čo najskôr aktualizovať stratégiu očkovania na základe dostupných dát z klinického skúšania a postupov overených v praxi v zahraničí
- Aktualizovať Covid-automat v súlade s prijatou stratégiou testovania a ďalšími opatreniami

Opatrenie 10: Zlepšenie komunikácie

- zlepšiť komunikáciu s verejnosťou s dôrazom na konsenzuálne stanoviská a zrozumiteľné vyjadrenia
- v čo najkratšom čase pripraviť návrh ďalších krokov po ukončení obdobia platnosti aktuálne navrhovaných opatrení na základe indikátorov:
 - pokles mobility (podľa údajov z Google, Apple, Waze),
 - pokles % positivity PCR testov,
 - pokles/zastavenie príjmov/počtu hospitalizácií,
 - záchyt výskytu nových variantov/mutácií.